

Suldal kommune

Eidsvegen 7
4230 SAND

20.10.2017

Deres ref.:

Saksbehandler: Vegard Næss
Direkte innvalg: 51 51 67 95

Saksnr. 17/20321
Løpenr. 74727/17
Dok.nr: 4
Arkivnr.

INNSPILL TIL REVISJON RØLDAL-SULDAL

Vi viser til brev av 5.7.2017 fra rådmannen i Suldal kommune og rådmannen i Odda kommune, hvor det bes om innspill til revisjon av konsesjon for Røldal-Suldalvassdraget.

Røldal-Suldal Kraft AS sin konsesjon er fra 1962 og er gitt etter Industriervervsloven og utløper i 2022. Rogaland fylkeskommune mener ny konsesjon må på plass i løpet av 2022. Moderne standard naturforvaltningsvilkår må tas inn i den nye konsesjonen, og må tilpasses ny kunnskap om natur og vannmiljø, samt endringer i samfunnsutviklingen.

Vi fokuserer i dette brevet på allmenne interesser og temaer som er viktige å ivareta og utrede i forhold til den kommende konsesjonsprosessen.

Vannforvaltning

Regionalplan for vannforvaltning i vannregion Rogaland 2016-2021 har som høy prioritering at ny konsesjon for Røldal-Suldal reguleringen (Konsesjon gitt 12.12.1962, til Røldal-Suldal Kraft AS) trer i kraft når gjeldende konsesjon utgår i 2022.

Hensynet til vannmiljøet og kravene i vannforskriften må prioriteres og avklares gjennom konsesjonsprosessen.

Momenter som er spilt inn til planprosessen og som er beskrevet i regionalplanen:

- Utrede minstevannføring og andre avbøtende tiltak i elver med tidligere anadrom strekning (i dag redusert), spesielt fremhevet er Roaldkvamsåna og Brattlandsåna.
- Tilbakeføre anadromstrekning. Vurdere biotopforbedrende tiltak med fokus på gyte- og oppvekstområder for anadrom fisk og storørret stammen i Suldalsvatnet. Herunder også gjøre kost-nytte vurderinger.
- Magasinrestriksjoner av hensyn til både vannmiljø og turisme/friluftsliv, spesielt fremhevet er Røldalsvatnet.
- Minstevannføring av hensyn til naturmiljø, landskap, friluftsliv og turisme, er fremhevet for Risbuelva, Novlefoss, Kvesso og Nyastølelva.

Ett forhold som er blitt kjent i ettertid av at planen ble utarbeidet, men som er viktig å vurdere nærmere er utløpet av Suldalsvatnet. Utløpet av Suldalsvatnet er regulert med en dam, og er etter det vi forstår en del av konsesjonsregimet for Ulla-Førre utbyggingen mv. Da laks og sjørret må passere denne dammen for å komme opp i Suldalsvatnet og blant annet frem til Roaldkvamsåna og Brattlandsåna, så er det viktig at det vurderes/avklares om det er en godt fungerende fiskepassasje opp- og nedstrøms, forbi dammen.

Innlandsfisk

I gjeldende konsesjon er det krav om utsetting av brunaure i en rekke vann. Det er innenfor norsk fiskeforvaltning i dag økende fokus på at det skal etableres permanente løsninger som sikrer selvrekuttering og reduserer behovet for utsetting. Dette kan for eksempel gjøres i form av utbedringer av gytebekker, fjerning av vandringshindre og/eller andre tiltak. Fortsatt utsetting av fisk forutsetter trolig behov for klekkeri for brunaure av stasjonær stamme, slik som i dag.

Det er av allmenn interesse at det er gode fiskemuligheter i regulerte vassdrag i heia og det må vurderes hvordan dette skal sikres ivaretatt.

Friluftsliv

Siden den gjeldende konsesjon ble gitt har forholdet til natur og friluftsliv endret seg mye og hensynet til natur og friluftsliv har fått økt fokus når allmenne hensyn skal vurderes. Det er derfor naturlig at dette tas med som tema i en ny konsesjonsprosess. Rogaland fylkeskommune ser for seg at ny konsesjon ikke skal forringe friluftsliv mulighetene, derfor er det viktig at friluftstinteressene i området blir vurdert. Vi vil derfor henlede oppmerksomheten til arbeidet med kartlegging og verdsetting av friluftslivsområdet, et arbeid som er nådd langt i Hordaland, men fortsatt mangler en del i Rogaland. Resultatet kan blant annet ses på <http://www.temakart-rogaland.no/>. Denne kartlegging sammen med kartleggingen av regionale friluftsområder fra fylkesdelplan for Friluftsliv, Idrett, Naturvern og Kulturvern (FINK fra 2005) er gode verktøy for å finne områder hvor det må tas særlig hensyn til friluftslivet.

Friluftsliv er generelt ikke vanskelig å ta hensyn til. Når verdiene og ferdselsårene er kjent er det viktig, i så vid utstrekning som mulig, å ikke endre på disse, for eksempel ved å sperre ferdselsårer eller skape store endringer i landskapet. For friluftslivet er det helheten i opplevelsen av naturen som er viktig, en helhet som vassdrag er en stor del av. Sommervannstand og minstevassføring er av stor betydning for friluftslivsopplevelsen langs vassdraget, ikke kun av hensyn til fiske, men også den estetiske opplevelsen.

Kulturminner

Innenfor konsesjonsområdet for vannkraft Røldal – Førre kjenner vi i dag til noen automatisk freda kulturminner. Vassdragene (både i og over erosjonssonen) har imidlertid et potensial for funn av både automatisk freda og nyere tids kulturminner.

Pr i dag kjenner vi ikke til tilstanden til kulturminnene i erosjonssonen.

I forbindelse med revisjon av konsesjonsvilkårene bør det derfor settes krav om en registrering av både automatisk freda og nyere tids kulturminner for å få en oversikt over kulturminneinteressene i og langs vassdragene, samt en kartlegging av skader på kulturminner i erosjonsbeltet. Dette vil danne viktig kunnskapsgrunnlag for å kunne vurdere om det er behov for å pålegge utbygger erosjonssikring av eventuelle kulturminner.

Villrein og allmenne interesser i heiområdene

Ved utarbeidelse av ny konsesjon er det viktig at villreininteresser utredes i lys av ny kunnskap om villreinstammen. Dette gjelder spesielt dersom det i forbindelse med ny konsesjon vil være aktuelt med nye inngrep innenfor det faktiske leveområdet villreinen har i dag. Konsesjonsområdet ligger innenfor planområdet til Regionalplan for Setesdal Vesthei, Ryfylkheiane og Setesdal Austhei, sist oppdatert av Miljøverndepartementet 14.06.2013. Denne planen vil kunne ha viktige relevante føringer for disse interessene.

Med hilsen

Eli Viten
ass. regionalplansjef

Vegard Næss
seniorrådgiver

Kopi: Fylkesmannen i Rogaland, Odda kommune, Hordaland fylkeskommune og Fylkesmannen i Hordaland

Dette dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ingen signatur.

Bruk vår referanse/vårt saksnr når du svarer på brevet